PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 11 (110) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 14 maja 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

TŁO ZAMACHÓW. — Prawda 10.V. Warszawski kor. K. Wolski w art. „Ewangeliczni młodzieńcy", atakuje obrońcę Kowerdy za nazwanie zabójcy Wojkowa „młodzieńcem ewangelicznym", — prasę polską za gloryfikowanie i uniewinnianie zamachowców, co pobudza innych emigrantów do podobnych czynów, oraz — rząd polski, iż pozwolił prasie tworzyć kult dokoła zamachowców. Kor. przypomina, że „Kurjer Czerwony" zamieścił wiadomość o przyjeździe pos. Bogomołowa takim samym drukiem, jak wiadomość o tem, jak czuje się w więzieniu Kowerda. Z faktu tego koresp. wyciąga daleko idący wniosek. Następnie koresp. stara się wyjaśnić tło zamachów na przedstawicieli ZSRR w Polsce i dochodzi do wniosku, że zamachy zbiegają się z momentem, kiedy normalizacja stosunków polsko-sowieckich zaczyna wchodzić w fazę końcową. Zamachu na Wojkowa dokonano wówczas, gdy Wojkow miał odjechać do Moskwy celem przedstawienia rządowi ZSRR przebiegu rokowań polsko-sowieckich. Zaledwie nastąpiło odprężenie w stosunkach polsko-sow. zjawił się w poselstwie Trajkowicz, później — Walentynowiczówna. Tylko co wyjechał z Warszawy pos. Patek, ażeby rozpocząć w Moskwie bezpośrednie rokowania o traktat handlowy i tylko co ukazał się wywiad pos. Patka z pos. Bogomołowem, który to wywiad został przyjęty przez prasę polską z jednomyślnem uznaniem, w momencie tym padają strzały Wojciechowskiego, trzeciego z rzędu „młodzieńca ewangelicznego". Kor. zwraca uwagę na art. „Folkscajtung", w którym autor wskazuje na tę okoliczność, iż strzały Wojciechowskiego zbiegają się z wizytą Birkenheada w Berlinie, i usiłowaniami wciągnięcia Polski i Niemiec do bloku antysowieckiego. Charakterystyczne, że strzały do przedstawicieli sowieckich zbiegają się z akcją i planami okrążenia ZSRR. — pisze koresp.. — Omawiając okoliczności aresztowania Wojciechowskiego koresp. stwierdza, że Wojciechowskiego zatrzymał jakiś oficer, który, gdy się dowiedział, kogo zatrzymał, ulotnił się, nie podawszy swego nazwiska. Wojciechowski na pierwiastkowem śledztwie zeznawał inaczej, a później, gdy sprawę wziął w ręce sędzia śledczy, któremu sprawy polityczne nie są obce, Wojciechowski zaczął zeznawać inaczej. Wojciechowski na śledztwie pierwiastkowem przyznał się, że chciał zabić Bogomołowa, i że w tym celu chciał dostać się tego dnia do poselstwa.

Gazetę *„Za Swobodu"* koresp. nazywa duchowym ojcem wszystkich Kowerd. Zarzuca on rządowi polskiemu, że nie uczynił nic dla bezpieczeństwa przedstawicieli sowieckich i domaga się zlikwidowania „gniazda monarchistów - terorystów". Dopóki to nie zostanie uczynione, pracownicy sowieccy nie mogą czuć się bezpiecznie w Polsce.

W PRERJACH POLSKI. — Prawda 10.V. pod powyższym tytułem zamieszcza art. D. Zasławskiego. Autor daje obraz tego, jak bezpiecznie żyją posłowie państw obcych w Moskwie, a jakie grozi na każdym kroku niebezpieczeństwo posłom sowieckim w Warszawie. Autor insynuje ścisłą przyjaźń między monarchistami rosyjskimi a oficerami polskimi i że zdegenerowani i zjedzeni przez syfilis emigranci bywają w przyzwoitych domach polskich, że policja polska nie daje należytej ochrony pracownikom sowieckim. Następnie autor krytykuje stanowisko prasy polskiej — głównie oficjalnej — wobec zamachowców. W końcu przychodzi do konkluzji, że zamach Wojciechowskiego był dokonany w związku z wizytą Birkenheada i gen. Konarzewskiego w Berlinie. Widzi on w tym rękę Anglji, która przez organizowanie zamachów chce doprowadzić do zerwania stosunków między ZSRR. a Polską.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

USTRÓJ SPOŁECZNY I ADMINISTRACYJNY.

WYNIKI REWIZJI ORGANÓW MILICJI ZEWNĘTRZNEJ I ŚLEDCZEJ. Izwiestja 8.V. zamieszczają streszczenie sprawozdania specjalnej komisji, utworzonej przez ludowy komisarjat kontroli celem zbadania stanu milicji na całem terytorjum Związku Sowieckiego. Komisja stwierdziła brak jednolitej struktury organów milicji w rozmaitych częściach państwa. Liczba komunistów jest niewielka, nie przekraczająca 15%, liczba zaś robotników — jeszcze

mniejsza, sięgająca zaledwie 12%. Sprawozdanie stwierdza naogół zadawalniający stan moralny organów milicji i wylicza szereg niedokładności i braków w jej pracy.

PERJODYCZNE DODATKI ZA SŁUŻBĘ W MILICJI. — *Ibidem* zamieszcza notatkę o uchwale prezydjum WCIK o przyznaniu pracownikom milicji i policji śledczej perjodycznych dodatków w wysokości: za pierwsze trzy lata — 10%, za sześć lat — 20%, za dziewięć lat — 30% pensji zasadniczej. Dodatki te wchodzą w życie od dnia 1-go stycznia 1929 roku.

ZWIĘKSZENIE QUORUM POSIEDZEŃ POWIATOWYCH KOMITETÓW WYKONAWCZYCH. *Ibidem* podaje uchwałę tego samego organu o zwiększeniu quorum posiedzeń powiatowych komitetów wykonawczych do połowy ogólnej liczby członków.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

KAMPANJA ZBOŻOWA. Prawda 9.V. podaje urzędowe dane o wyniku kampanji zbożowej w ciągu pierwszych 5 dni maja, stwierdzające, że w tym okresie instytucje sowieckie zdołały zgromadzić 16,897 ton zboża, podczas gdy w ciągu poprzedniego okresu 5-dniowego zebrano 19,295 ton, co daje 12,4 ton zniżki. W porównaniu z takim samym okresem w roku ubiegłym, gdy zebrano 35,876 ton, zniżka wynosi 52,9%. Komunikat zaznacza, że najgorsze wyniki dała kampanja zbożowa na Syberji, na Ukrainie i na północnym Kaukazie.

BUDOWA STATKÓW SOWIECKICH. Ibidem podaje notatkę o otrzymaniu przez piotrogrodzki trust budowy okrętów zamówienia na budowę 15 dużych statków dla Dalekiego Wschodu, morza Białego i innych mórz Związku Sowieckiego. Budowa wszystkich tych statków ma się rozpocząć w ciągu bieżącego roku. Na ukończeniu znajduje się budowa 5 statków, które już w połowie maja rozpoczną próbne podróże. Również w najbliższym czasie mają być ukończone 4 wielkie statki motorowe - chłodnie.

STRATY FLOTY RZECZNEJ NA SYBERJI. Ibidem podaje, że wskutek ostatnich wylewów i ruszenia lodów uległo zniszczeniu lub uszkodzeniu na rzece Obi i Jenisieju ogółem 39 statków, w tem 21 parowców.

SPRAWY LOKALNE.

POLITECHNIKA W MIŃSKU. Orka 25.IV. podaje, że kolegjum komisarjatu ludowego oświaty Białorusi sowieckiej uchwaliło od początku nowego roku szkolnego połączyć miejską technikę budowlano-drogową z hydrotechniką i utworzyć w Mińsku politechnikę. Na pierwszy kurs ma być przyjętych 90 osób. Dyrektorem politechniki mianowano Stankiewicza.

NOWE UCZELNIE NA BIAŁORUSI SOWIECKIEJ. Ibidem podaje, że komisarjat ludowy oświaty Białorusi sowieckiej projektuje utworzyć od przyszłego roku szkolnego 4 nowe fakultety robotnicze: dzienny w Witebsku na 100 osób, wieczorowy w Borysowie na 80 osób i dwa fakultety dla robotników rolnych i włościan w nieustalonych jeszcze miejscowościach. Prócz tego w Słucku ma być otwartą białoruska technika pedagogiczna, w Połocku — szkoła zawodowa budowniczych, a w Witebsku — szkoła metalowców.

ORGANIZACJA CENTRALNO - CZARNOZIEMNEGO OKRĘGU. Izwiestja 9.V. podaje wiadomość z Woroneża, że miejscowe gubernjalne i powiatowe organy rozpoczęły prace przygotowawcze do urzeczywistnienia nowego podziału administracyjnego w związku z utworzeniem okręgu centralno-czarnoziemnego.

SPRAWY KOŚCIELNE.

SOCJALISTYCZNI MNISI. „Prawda“ 9.V. zamieszcza dane o działalności kolektywnych gospodarstw rolnych, które się potworzyły w skasowanych przez rząd sowiecki klasztorach. Notatka wylicza kilkanaście podobnych klasztorów, podkreślając, iż niektóre z nich bardzo dobrze prowadzą gospodarstwo i utrzymują jaknajlepsze stosunki z miejscowemi władzami sowieckiemi, otrzymując nawet pożyczki od Banku Państwowego.

OSŁABIENIE PROPAGANDY RELIGIJNEJ. Ibidem zamieszcza korespondencję z Piotrogrodu, stwierdzającą wzrost działalności stowarzyszeń religijnych w całym okręgu północnym. Korespondencja notuje kilka wypadku budowy nowych cerkwi i objawy upadku wpływów antyreligijnych nawet wśród komunistów. Korespondencja stwierdza także rozwój sekt i brak wykwalifikowanych pracowników na polu działalności antyreligijnej.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

DEKRET RADY KOMISARZY LUDOWYCH O ZARZĄDZENIACH, MAJĄCYCH NA CELU POPIERANIE WYNALAZCZOŚCI. Izwiestja 9.V. podają dekret, zalecający najwyższej radzie gospodarstwa krajowego i poszczególnym komisarjatom ludowym utworzenie specjalnych organów, mających na celu popieranie działalności wynalazców, a także okazywanie takowym materjalnej i technicznej pomocy.

MIANOWANIE KONSULÓW. Izwiestja 8.V komunikuje, że naczelnik kodyfikacyjnego pododdziału komisarjatu spraw zagranicznych, W. Krupski, został mianowany konsulem ZSRR. w Wyborgu; wicekonsul ZSRR. w Libawie, J. Marczyński został mianowany konsulem w Erzerumie.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

„Prawda“, 10.V. W obronie rewolucjonisty proletarjatu (Beli Kuna). — Praca twardogłowych w domu i zagranicą — (stosunki anglo - sow.).

9.V. Odezwa I. K. K. I. w sprawie zajść majowych w Warszawie. — Streszczenie głosów prasy polskiej w sprawie zamachu Wojciechowskiego. — Angielska historja Afganistanu.

„Istwiestja“, 9.V. Streszczenie głosów prasy polskiej w związku z notą Bogomołowa. — Udział PPS. w defensywie. (rewelacje A. Bełcikowskiej). — Rezolucja zjazdu legjonistów. (Koresp. Bratina).

„Prawda“, 9.V. Trudności radjofikacji. — Zarządzenia rządu celem zwiększenia eksportu (referat Sokolnikowa, wygłoszony na posiedzeniu rady zjazdów przemysłu i handlu).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.